

Spørreliste nr. 182

KULTUR OG NY TEKNOLOGI

KULTUR OG NY TEKNOLOGI er et nordisk nettverk som noen forskere nettopp har startet. Vi vil vite mer om hva ny teknologi betyr for folk – både hvordan de bruker den og hva de mener om den. Professor Birgit Hertzberg Johnsen ved Institutt for kulturstudier, Universitetet i Oslo, er med i nettverket og har utarbeidet denne listen.

Mange norske husstander har fått en hjemmedatamaskin, en PC, og stadig flere knytter seg også opp til internett. Vi vet ganske mye om hvilke maskiner og programmer folk kjøper og hvor mange som er knyttet opp til internett, men vi vet mindre om hva folk bruker hjemmedatamaskinene til og hvilken betydning den nye informasjonsteknologien har for dagliglivet. Det kan NEG's medarbeidere si noe om. Noen av dere har allerede skrevet litt om dette i svaret på «Tanker om fremtiden».

Mange bruker PC'en omtrent som en skrivemaskin, noen spiller bare spill, noen bruker den til å holde oversikt over husholdningen, føre regnskaper o.l., noen sender elektronisk post og bruker internett på andre måter, mens noen få har store kunnskaper om data og utnytter maskinene for det de er verdt.

Vi har laget denne listen slik at alle kan svare på deler av den, uansett egen erfaring med data. Vi ber dere lese godt gjennom listen før dere begynner å skrive. Hvis du skriver svaret på PC, vennligst send med disketten.

e-post (= elektronisk post): elektronisk brevveksling på internett

elektronisk post: se e-post

hjemmedatamaskin: se PC

internett: globalt datanettverk hvor ulike nettverk er koblet sammen

IRC (= Internet Relay Chat): kanal for synkron kommunikasjon hvor man kan «snakke» med flere mennesker samtidig

it (= informasjonsteknologi): teknologi som brukes til å formidle informasjon, særlig data teknologi

newsgroups (= nyhetsgrupper): diskusjonsgrupper på internett ordnet etter emner

PC (= personal computer): liten datamaskin

DATAMASKINEN I HJEMMET

Disse første spørsmålene er for deg som har en PC i hjemmet, selv om du ikke bruker den selv.

1. Hvis det er en PC i din bolig, hvem skaffet den og hvorfor kom den i huset? Fortell. Var det kanskje ditt første møte med en PC?
2. I hvilket rom står maskinen(e) plassert? Beskriv rommet.
3. Er det blitt merkbare forandringer i hjemmelivet etter at PC'en kom i huset? Hva består i så fall disse forandringene av?
4. Hvem i boligen bruker PC'en og hva bruker de den til? Fortell gjerne utførlig om de ulike funksjonene maskinen har i hjemmet – både som leketøy og arbeidsredskap.
5. Er det forskjell på hva folk i hjemmet bruker PC'en til: voksne og barn – gutter og jenter?
6. Er det noen begrensinger i hjemmet når det gjelder databruk? For eksempel faste tider, hvor mange timer, hva man får eller ikke får bruke maskinen til o.l.?
7. Hvis du ikke selv bruker en PC, har du tenkt å skaffe en, eller vil du kanskje helst ikke ha en PC? Fortell i så fall hvorfor.

DITT PERSONLIGE FORHOLD TIL DATAMASKINER

Disse spørsmålene er bare for deg som selv bruker en datamaskin.

8. Husker du omtrent når du begynte å bruke PC og hvor du kom i kontakt med data? Hjemme, på skolen, på jobben, hos venner? Fortell.
9. Fortell hva du bruker maskinen til når du er hjemme. Spill og underholdning eller bare til nytte? Fortell.
10. Hvordan har du lært deg det du kan om PC'er i dag? Fra venner, skoler og kurs, på jobben, lært deg det selv? Fortell.
11. Hvordan har du løst problemer i forbindelse med installering, programvare og bruk? Fortell.
12. Er du fornøyd med datautstyret ditt – hva ønsker du deg og hvorfor?
13. Liker du å skifte utstyr og lære nye ting, eller foretrekker du å ha maskin- og programvare du er blitt vant til å bruke? Hva er din erfaring?
14. Hva synes du om at det hele tiden skjer noe nytt i IT-bransjen? Hva betyr dette for deg?
15. Synes du hverdagslivet blir lettere når du har fått din egen PC? Gi eksempler.

16. Synes du at maskinen stjeler tid og oppmerksomhet fra andre og kanskje viktigere sider ved livet? Fortell.

17. Hvorfor liker du å bruke PC? Er det lek, underholdning eller nytte du synes er viktigst?

DATAMASKINEN PÅ JOBBEN/SKOLEN

Disse spørsmålene er for deg som bruker PC i daglig arbeid, på skolen eller til utdanning.

18. Bruker du PC på jobben, skolen eller til utdanning? Fortell. Går arbeidet lettere med PC enn uten?

19. Kan du ta med arbeid hjem fordi du har PC? Hvis ja, fører det i så fall til forandringer i dagliglivet? Positive eller negative forandringer? Fortell.

20. Har du bærbar PC? Hvis ja, kan du arbeide på reiser, hytta o.l.? Er det en fordel for dagliglivet å ha bærbar PC?

INTERNETT

Disse spørsmålene er for deg som har tilgang til internett.

21. Hvis du bruker elektronisk post – e-post – hvem skriver du med; arbeidskolleger, venner, familie? Fortell.

22. Synes du at du får mer eller kanskje annerledes kontakt med andre etter at du begynte med e-post? Fortell.

23. Bruker du internett til å hente informasjon? I så fall hva slags informasjon? Fortell hvordan du finner den og hva du bruker den til.

24. Bruker du nettet interaktivt – newsgroups, IRC? Fortell utførlig.

25. Bruker du PC'en til spill? Har du spill som spilles på internett? Fortell hva slags spill du liker best og hvem du eventuelt spiller sammen med.

26. Hva synes du er det viktigste med å ha internett?

27. Synes du at PC med internett betyr noe for din kontakt med andre mennesker?

28. Det er mye humor på internett. Har du eksempler? Er det forskjell på denne humoren og humoren i andre medier, for eksempel TV? Skaper du noe selv – prøver du å være morsom av og til? Gi eksempler.

IT OG SAMFUNNET

Disse spørsmålene er for alle.

29. Synes du at folk flest burde bruke PC'er i dagliglivet – eller at de fleste kunne klare seg uten PC? Hvorfor?
30. Er det forskjell på generasjonene når det gjelder forholdet til informasjonsteknologi og til PC'er? Hvordan merker du det? Har du barn eller barnebarn, foreldre, besteforeldre som har en annen innstilling enn du?
31. Bruker jenter og gutter, kvinner og menn PC'er forskjellig? Hvilke erfaringer har du?
32. Er det spesielt viktig at barn og ungdom får bruke PC'er, i så fall hvorfor?
33. Har barn og ungdom en annen måte å nærme seg ny teknikk på enn voksne? (For eksempel PC'er, mobiltelefoner, videospillere o.l.) Fortell om dine egne erfaringer.
34. Massemediene skriver ofte om den uheldige påvirkningen data og internett har på barn og ungdom. Hva mener du?
35. Mange dataspill handler om krig og vold. Tror du at du selv eller noen du kjenner, blir påvirket av volden i dataspillene?

NY TEKNOLOGI OG FREMTIDEN

Disse spørsmålene er for alle, også dere som har svart på listen «Tanker om fremtiden».

36. Hvilke tanker gjør du deg om fremtiden – ser du positivt eller negativt på utviklingen?
37. Hva synes du om det som blir skrevet og sagt om år 2000-problemet og data? Har du eksempler på skrekkhistorier?
38. Tror du at du selv vil få problemer i år 2000? Hvilke?
39. Hva slags teknologiske kunnskaper bør man ha for å klare seg i fremtidens samfunn?
40. Hvordan påvirker IT-utviklingen dine valg for fremtiden – utdannelse eller yrke?
41. Har du mer å fortelle om hva ny teknologi betyr for deg – er det mer du mener er viktig? Skriv fritt så langt du vil.